

Служба у справах дітей та сім'ї
виконавчого комітету Обухівської міської ради

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАТЬКІВ

Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого комітету Обухівської міської ради Київської області звертає увагу громади на те, що усі повинні створювати світ, сприятливий для дітей, світ у якому кожна дитина почуватиметься захищеною, де її думка буде поважатися, де немає місця насильству, світ, який би дав змогу виховати здорове, щасливе, досконале покоління. Оскільки сьогоднішні діти – завтрашні громадяни, то їх захист і розвиток є передумовою майбутнього розвитку людства.

Служба у справах дітей та сім'ї,
тел.: 5-11-54, 5-31-48,
м. Обухів, вул. Малишка, 6,
кабінети № 29, 30,
режим роботи:
понеділок-п'ятниця
(з 08:00 до 17:00).

м. Обухів
2020 рік

В останні десятиліття відбулися глибокі зміни соціально-економічних умов життя суспільства, які знову зробили актуальною проблему виконання батьками обов'язків щодо виховання своїх дітей. Перед юридичною наукою і практикою постали питання регулювання батьківських обов'язків в нових умовах, коли половина сімей розпадається, батьки, зайняті зароблянням грошей, не мають можливості приділяти своїм дітям достатньо часу, починають з'являтися нетрадиційні форми сім'ї. У зв'язку з чим важливо закріпити у правових нормах обов'язки батьків та гарантії їх реалізації.

Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дітей висвітлені у статті 150 Сімейного кодексу України, а саме: батьки зобов'язані виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини, піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток, забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя. Відповідно до статті 155 Сімейного кодексу України, здійснення батьками своїх прав та виконання обов'язків мають ґрунтуватися на повазі до прав дитини та її людської гідності. Батьківські права не можуть здійснюватися всупереч інтересам дитини. Відмова батьків від дитини є неправозгідною, суперечить моральним засадам суспільства. Ухилення батьків від виконання батьківських обов'язків є підставою для покладення на них відповідальності, встановленої законом.

Якщо є обов'язки, то є і відповідальність!

За невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо виховання дітей, батьки можуть бути притягнені до різних видів юридичної відповідальності: адміністративної (стаття 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) «Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей»); цивільно-правової (статті 1178-1183 Цивільного кодексу України); сімейно-правової (стаття 164 «Підстави для позбавлення батьківських прав»); кримінальної (стаття 166 Кримінального кодексу України (далі – КК) «Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування»).

Відповідно до статті 184 КУпАП, «ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей тягне за собою попередження або накладення штрафу від одного до трьох неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, тягнуть за собою накладення штрафу від двох до чотирьох неоподаткованих мінімумів доходів громадян». «Злісне невиконання батьками, опікунами чи

піклувальниками встановлених обов'язків по догляду за дитиною, що спричинило тяжкі наслідки, карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк» (стаття 166 КК України). Як вбачається із матеріалів кримінальних проваджень, засуджені батьки зловживали спиртними напоями, злісно не виконували встановлені законом обов'язки по догляду за малолітніми дітьми, що виражалось у обмеженні харчування, одягу, інших предметів першої необхідності.

Законом також визначені підстави позбавлення батьківських прав Згідно статті 164 Сімейного кодексу України, мати, батько можуть бути позбавлені судом батьківських прав, якщо:

- 1) не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявляли щодо неї батьківського піклування;
- 2) ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини;
- 3) жорстоко поведуться з дитиною;
- 4) є хронічними алкоголіками або наркоманами;
- 5) вдаються до будь-яких видів експлуатації дитини, примушують її до жебракування та бродяжництва;
- 6) засуджені за вчинення умисного кримінального правопорушення щодо дитини.

Особи, які мають право звернутися до суду про позбавлення батьківських прав

Поради батькам

Як розпізнати, що дитина страждає від булінгу у школі?

- 1 Дитина завжди виглядає сумною, депресивною, постійно має поганий настрій
- 2 Шкільні оцінки дитини почали знижуватись
- 3 Школа та шкільне життя не приносять дитині задоволення, як раніше
- 4 Дитина часто пропускає школу, просить «залишитися вдома»
- 5 Дитина шукає та обирає альтернативні маршрути до школи, навіть якщо вони не є зручними
- 6 Дитина повертається додому з незрозумілими гулями, синьцями, порізами
- 7 Дитина проводить багато часу наодинці (як вдома, так і в школі)
- 8 У дитини занижена самооцінка, погане самопочуття, головний біль, нудота
- 9 У дитини виникли проблеми зі сном, засинанням, часто сняться кошмари
- 10 У дитини часта зміна апетиту або навпаки постійне бажання їсти

Якщо ви дізнались, що дитину цькують, зверніться за консультацією на Національну дитячу «гарячу» лінію
0 800 500 225 (зі стаціонарних)
116 111 (з мобільних)

